

DENTAL TRIBUNE

The World's Dental Newspaper - Netherlands Edition

straight.dental

quicksleeper.nl
info@straightdental.com

een kado voor u en uw patiënten

intraossale anesthesie met de **QuickSleeper**

- ✓ pijnloos, geeft geen verdoofd gevoel
- ✓ mislukt niet, werkt onmiddellijk
- ✓ nooit meer een mandibulair blok
- ✓ ook geschikt voor alle traditionele anesthesie
- ✓ vraag een introductie in uw praktijk aan

WWW.DENTAL-TRIBUNE.NL

JAARGANG 7 - NUMMER 10 - DECEMBER 2017

Omzet tandartsen stijgt

Rendement echter laag, aldus CBS

Pagina 3

Er was eens...

Sprookjesthema voor preventieve mondzorg bij kinderen

Pagina 14

Gepersonaliseerde oproepkaart

"Manier om patiënten écht aan te spreken"

Pagina 16 ▶

Tandarts ontzorgen

Hofmeester Dental en de plannen voor 2018

Pagina 20

"Mondzorg voor ouderen moet beter"

Pagina 6-9

Tandarts-geriatrie Claar Wierink vertelt over een werkveld vol schrijnende situaties. FOTO: MIRLO

KNMT bepleit regierol tandarts bij VWS

DEN HAAG Beroepsvereniging KNMT heeft eind november met het ministerie van VWS gesproken over de taakherschikking in de mondzorg. Daarbij heeft de KNMT opnieuw het eigen standpunt benadrukt dat de regie in de mondzorg bij de tandarts moet liggen, "in het belang van kwaliteit van zorg voor de patiënt." Het gesprek vond mede plaats in het kader van de nieuw aangetreden bewindslieden op VWS.

De KNMT benadrukte verder de grote verschillen in opleiding van tandartsen en mondhygiënist. Die verschillen zijn volgens de beroepsvereniging zo groot dat deze de beoogde taken die van tandarts naar mondhygiënist over zouden moeten gaan, niet rechtvaardigen. De KNMT houdt verder vast aan de toezegging van oud-minister Schippers dat een eventuele taakherschikking in de mondzorg voor zowel tandartsen als mondhygiënist acceptabel moet zijn.

Verder laat de beroepsvereni-

ging weten "forse bedenkingen" te hebben bij het onderzoek naar de capaciteit in de mondzorg, waartoe oud-minister Schippers opdracht gaf toen in februari dit jaar de discussie over taakherschikking vastliep. In de enquête, uitgevoerd door onderzoeksbureaus Panteia en Etil, worden volgens KNMT-voorzitter Wolter Brands te veel inschattingvragen gesteld waarop geen zinnig antwoord te geven is. Volgens Brands geeft de vragenlijst een "onbetrouwbaar beeld."

Beroepsvereniging ANT sluit zich daarbij aan. De ANT heeft in een brandbrief aan het ministe-

rie van VWS laten weten afstand te nemen van het onderzoek. De vragenlijst zou "zo lek als een mandje" zijn, doordat de vragenlijst meerdere malen vanaf eenzelfde IP-adres ingevuld kan worden en ook niet-tandartsen en -mondhygiënist mee kunnen doen. ANT-voorzitter Jan Willem Vaartjes: "Het huidige onderzoek door Panteia en Etil is amateuristisch, onzorgvuldig en bovendien onbetrouwbaar. Wij vertrouwen erop dat onze nieuwe ministers hier geen genoeg mee nemen en geen ondoordachte beslissingen zullen nemen." (bron: KNMT/ANT) ■

Soredex

Digora Optime +
Minray röntgenbuis
voor € 6.999,-

excl. btw

0416 - 675 000
www.arseus-dental.nl

 ARSEUS DENTAL
Advies, Aandacht, Attent

"Verkeerd materiaalgebruik kan tandarts duur komen te staan"

- prof. dr. ir. Jef van der Zel

▶ 23

Dental Deals

Quality Products

www.meddent.nl

Uw dentalpartner in
Product en Prijs

Miele
PROFESSIONAL

De nieuwe norm in reiniging en desinfectie!

Betere hygiëne, meer capaciteit, meer zekerheid

GRATIS
starterskit
Miele
ProCare Dent*

De nieuwe generatie staat garant voor maximale hygiëne en veiligheid tijdens de verwerking van uw kostbare instrumenten.

Info: (0347) 37 88 84
www.miele-professional.nl

* Bij aankoop van een Miele thermodesinfector.

 All Dent
dental equipment

www.alldent.nl

FINNIDENT

Finndent 8000+ P1

- De meest efficiënte behandelteenheid!
- Flexibel inzetbaar voor links- en rechtshandig gebruik.
- Zeer ergonomisch.
- Solide gebouwd.
- Gladde afneembare oppervlaktes.

5 jaar garantie
incl. service & onderhoud
(vraag naar de voorwaarden)

Column

Reinier van de Vrie

Kriebelig

Opeens komt dat kriebelige gevoel van een tandenborstel op mijn gehemelte weer naar boven. Dan zat die niet op de tanden, maar er net naast. Dat was op de leeftijd dat ik zelf nog niet goed kon mikken, maar te stoer was om mijn moeder haar gang te laten gaan. Dan is het snel afgelopen met de ideale mondhygiëne. Omdat het gepaard ging met hagelslag en de fluoride nog niet in tandpasta was 'ontdekt', loop ik nu niet geheel dentaat meer door het leven. Levertraan bleek niet te werken tegen cariës.

Dat kriebelige gevoel kwam bij me boven, toen ik dacht aan de gebitsverzorging van wat wij 'kwetsbare' ouderen noemen. 'Kwetsbaar' is op zichzelf al een woord waar ik kriebelig van word, al weet ik eerlijk gezegd geen beter te bedenken. Want, kwetsbaar ben je natuurlijk als je oud geworden bent en je gebit (wat daar nog van rest) of je prothese niet meer zelf kunt verzorgen. Dan ben je aangewezen op je dochter of de altijd goedlachse verzorgende in de zorginstelling. Die komt dan binnen stuiteren met de opmerking dat we voor het slapengaan nog even gezellig onze tanden gaan poetsen om fris naar bed te gaan. We, we... allemaal met de beste intenties natuurlijk. Maar als je met goed fatsoen geen tandenborstel meer kunt vasthouden, ben je overgeleverd aan de goden. In dit geval dus aan die verzorgende, die je toch net anders borstelt dan dat je dat zelf deed. Dat maakt je kriebelig en kribbig. Je kindertijd herleeft.

Mondverzorging is iets intiems. Over vingers, borstels, apparaten of wat dan ook in onze mond willen we zelf kunnen beslissen. Voor professionals in de mond-zorg ligt er een belangrijke taak om uit te zoeken wat hun patiënten willen en (nog) aanvaardbaar vinden. Het heeft geen zin om een nieuwe prothese te maken als die nooit wordt ingedaan en na een week al zoek is. Cert-Jan van der Putten, specialist in de ouderenmondzorg, zei laatst op een lezing dat het bij deze groep niet meer gaat om het behoud van gezonde, natuurlijke en functionele dentitie, het hoofd-doel van tandheelkundige zorg. Het gaat eerder om het bestrijden van pijn en symptomen, maar bovenal om liefde, aandacht en waardigheid.

Zeker, dat is niet gemakkelijk. Maar bezorg mensen niet de kriebels.

Reinier van de Vrie is freelance tandheelkundig journalist en tekstschrijver. Contact: r.vandevrie@congrescommunicatie.com. ■

ONVZ lanceert "op preventie gerichte tandverzekering"

HOUTEN Zorgverzekeraar ONVZ heeft een nieuwe tandverzekering in het leven geroepen, gericht op preventie. Klanten die deze aanvullende verzekering afsluiten krijgen onder meer een elektrische tandenborstel cadeau. Voor deze 'eerste volledig op preventie gerichte aanvullende zorgverzekering' is ONVZ een samenwerking aangegaan met Philips.

Tandfit Preventief vergoedt alle bezoeken aan de mondhygiënist en controles bij de tandarts onbeperkt. Daarnaast worden onder andere verdovingen, röntgenfoto's, vullingen, fluoridebehandelingen, sealants en tandvleesbehandelingen tot een bedrag van 2.000 euro per jaar vergoed. Ook bevat de verzekering een ongevallendekking tot 5.000 euro. In combinatie met een basisverzekering gaat de nieuwe

tandverzekering ongeveer 30 euro per maand kosten.

De elektrische tandenborstel die bij het pakket hoort, kan worden gekoppeld aan een app, die gebruikers feedback geeft op hun poetsgedrag. Verzekerden krijgen daarnaast ieder kwartaal automatisch een nieuwe opzetborstel thuisgestuurd.

"Bij ONVZ willen we helpen en inspireren bij een goed en gezond leven," zegt Jean-Paul van Haarlem, bestuursvoorzitter van ONVZ. "Uiteraard zijn we er voor wie zorg nodig heeft, maar zeker ook voor wie gezond is en dat wil blijven. Philips is een logische partner om de eerste tandverzekering op de markt te brengen die volledig is gericht op preventie. Daarmee maken we de nieuwste poetstechnologie voor onze verzekerden bereikbaar." (bron: ONVZ) ■

NZa pleit met ANT voor vrije cosmetische tandartstarieven

AMSTERDAM Beroepsvereniging ANT heeft ministers Hugo de Jonge en Bruno Bruins in een brief verzocht om vrije tarieven voor de cosmetische tandheelkunde. Opvallend is dat de ANT hierin optrekt met de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa), regelmatig een 'tegenstander' in diverse dossiers. De zorgautoriteit zou 'zeker niet onwelwillend' staan tegenover ideeën van de ANT, valt in de brief te lezen.

Volgens de ANT zijn de huidige regels, waarbij sprake is van vastgestelde prestaties en bijbehorende maximumtarieven voor dit type mondzorg, een rem op innovatie en belangen van consumenten. De beroepsvereniging heeft gesprekken gevoerd met de NZa en patiënten- en consumentenvertegenwoordigers, waaruit duidelijk werd dat consumenten behoefte hebben aan diensten zoals cosmetische vullingen. Ook zouden zij goed in staat zijn te beslissen over de kosten die hiermee gepaard gaan.

De huidige regulering moet daarom worden aangepast, vindt de ANT. De vereniging stelt voor dat cosmetische tandheelkunde, net als bijvoorbeeld cosmetische plastische chirurgie, buiten de Wet marktordening gezondheidzorg (Wmg) gaat vallen. Dat kan volgens de ANT het makkelijkst als de ministers bepalen dat cosmetische

zorg niet langer onder de definitie 'zorg' valt.

Deze keuze is volgens de ANT het meest logisch, omdat volgens de huidige omschrijving cosmetische tandheelkunde al niet valt onder de Wet BIG, noch onder de Zorgverzekeringswet. Als de uitleg wordt aangepast zou ook recht worden gedaan aan Europese regelgeving voor aanbieders van cosmetische tandheelkunde, waar met de huidige Nederlandse regels aan voorbij wordt gegaan, aldus de beroepsvereniging. Om dit aan te vechten diende de ANT eerder al bezwaarschriften in bij de NZa over de tarieven in 2018, op basis van Europees recht.

Dat de ANT steun krijgt van de NZa op dit vlak is nieuw. "In een recent gesprek met dr. Marian Kaljouw, voorzitter van de raad van bestuur van de zorgautoriteit, hebben wij de toezegging mogen krijgen dat de NZa graag meedenkt en bereid is de minister(s) te adviseren," schrijft ANT-voorzitter Jan Willem Vaartjes in de brief. Aan Dental Tribune vertelde hij: "De spagaat die er is tussen andere sectoren waar cosmetische chirurgie bijvoorbeeld wel vrij is, ziet de NZa ook. De zorgautoriteit is bereid met de minister mee te denken hoe dit vorm te geven."

De ANT hoopt binnen vier weken reactie te hebben ontvangen van de ministers. (bron: ANT) ■

Digitale technologie vaker gebruikt door jonge tandarts in grote praktijk

AMSTERDAM Tandartsen die relatief veel digitale technologieën gebruiken, zijn gemiddeld vaak jong en gespecialiseerd. Ook zijn ze vaak werkzaam in een grote praktijk met veel patiënten en collega's. Dat zijn enkele conclusies van onderzoeker Marieke van der Zande, die

uitgevraagd hoeveel technologie ze gebruikten en of dit gericht was op administratie of klinische toepassingen. Ook werd gevraagd naar kenmerken van de tandartsen zelf en de praktijken waarin ze werkzaam zijn.

Gemiddeld bleken tandartsen vaker technologie in te zetten voor administratie dan voor klinische toepassingen. Tandartsen die acht tot twaalf technologieën gebruikten, en daarmee vielen in de categorie 'high technology users', waren vaker tandarts-specialist, gemiddeld jonger en werkten gemiddeld meer uren per week dan 'low technology users'. Ook investeerde deze groep meer in professionele activiteiten en werkten zij in grotere praktijken.

De promovenda stelt vast dat tandartsen behoorlijk veel digitale technologieën gebruiken, hoewel er grote onderlinge verschillen bestaan. Naast kenmerken, kosten of bewezen effecten van technologieën, hebben ideeën en verwachtingen over digitalisering veel invloed. Enerzijds verwachten tandartsen dat het gebruik van digitale technologieën het tandartsberoep en de mondzorg zal veranderen. Anderzijds uiten ze twijfels over de rol van digitale technologie in het beroep en over meerwaarde ervan voor de mondzorg. (bron: ACTA) ■

Onder tandartsen bestaan grote verschillen in technologiegebruik

onlangs op het onderwerp 'digitale technieken in de tandartspraktijk' promoveerde aan ACTA.

In de mondzorg vindt veel digitale innovatie plaats. Voorbeelden daarvan zijn digitale röntgenapparaten en 3D-mondscanners waarmee het maken van gipsafdrukken kan worden vervangen. Bestaand onderzoek richt zich vooral op technische kenmerken van technologieën, maar Van der Zande onderzocht de invloed ervan op het werken in tandartspraktijken, en welke afwegingen tandartsen maken in het gebruik.

Voor een van haar deelonderzoeken nam Van der Zande interviews af met experts in de tandheelkunde, dentale technologie en tandheelkundig onderwijs in Nederland. Met een enquête werd

Colofon

Dental Tribune verschijnt tienmaal per jaar en is een uitgave van Albion Press BV, onder licentie van Dental Tribune International

Hoofdredacteur/uitgever
Ben Adriaanse, MSc

Redactie
Tessa Vogelelaar, MSc
Joann Hebben, MA
Loes Raats

Cartoons
Auke Herrema

Redactieadres
Redactie Dental Tribune
Postbus 545, 3990 GH Houten
E-mail: redactie@dental-tribune.nl
De Nederlandse editie van Dental Tribune kent een onafhankelijke redactie en richt zich op professionals in de volle breedte van het mondzorgvak.

© 2017 Albion Press BV. Redactioneel materiaal van Dental Tribune International, Duitsland, dat is vertaald en in dit nummer is opgenomen, is auteursrechtelijk beschermd door Dental Tribune International GmbH. Alle rechten voorbehouden. Gepubliceerd met toestemming van Dental Tribune International GmbH, Holbeinstr 29, 04229 Leipzig, Duitsland. Reproductie op welke manier en in welke taal dan ook, gedeeltelijk of volledig, zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Dental Tribune International GmbH, is uitdrukkelijk verboden. Dental Tribune is een handelsmerk van Dental Tribune International GmbH.

Aanmelden

De doelgroep van Dental Tribune (bestaande uit tandartsen-algemeenpractici, MKA-chirurgen, orthodontisten, gedifferentieerde tandartsen, mondhygiënist, tandtechnici, tandprothetici, assistenten en diegenen die werkzaam zijn in de dentale industrie) komt in aanmerking voor een kosteloos abonnement. Behoort u tot de doelgroep en ontvangt u het maandblad nog niet? Meld u dan aan via het inschrijfformulier op www.albionpress.nl.

Advertentieverkoop

Harry Velthuis, accountmanager.
Postbus 545, 3990 GH Houten.
Telefoon: 06-531 55 262.
E-mail: velthuis@dental-tribune.nl.
Erik de Klein, medewerker mediaorder.
Telefoon: 030-63 55 070.
Fax: 030-63 55 069.
E-mail: adverteren@dental-tribune.nl

EuroPerio en Dental Tribune International slaan opnieuw handen ineen

AMSTERDAM/LEIPZIG Met naar verwachting duizenden internationale bezoekers is EuroPerio gegarandeerd een van de grootste en meest invloedrijke tandheelkundige bijeenkomsten van aankomend jaar. Organisator EuroPerio en Dental Tribune International (DTI) hebben aangekondigd opnieuw te zullen samenwerken voor

dagelijks op de website van Dental Tribune en via social media verslag doen vanuit het congres- en beurscomplex RAI Amsterdam.

Met de speciale congresuitgave deed DTI eerder dagelijks verslag vanaf alle belangrijke tandheelkundige congressen en tentoonstellingen ter wereld, waaronder de *International Dental Show (IDS)* in Duitsland, het *FDI World Dental Congress* en de *Annual Scientific Meeting* van de *European Association for Osseointegration*.

EuroPerio, dat voor het eerst in 1994 plaatsvond in Parijs, wordt iedere drie jaar georganiseerd door de Europese Federatie van Parodontologie, een professioneel instituut dat dertig organisaties vertegenwoordigt en wereldwijd 14.000 leden heeft. De laatste editie telde een recordaantal van 10.000 bezoekers, onder wie enkele van de meest spraakmakende experts en wetenschappers uit het veld.

Voor de aanstaande editie in Amsterdam wordt verwacht dat deze opkomst zal worden geëvenaard. Een live uitgevoerde operatie als onderdeel van het *Master Clinician/Periodontal Specialist Forum*

zal het hoogtepunt vormen, samen met een aantal sessies gericht op verschillende mondzorgprofessionals. Het wetenschappelijke programma zal worden ondersteund door een grote tentoonstelling met de laatste innovaties van grote namen uit het veld, zoals CURAPROX, EMS en Philips.

"Ik denk dat de combinatie van de locatie, het wetenschappelijk programma en onze marketingstrategieën gaan zorgen voor een heel interessante bijeenkomst," liet congresvoorzitter dr. Michèle Reners weten. "Zelfs met zo'n groot bezoekersaantal kan iedereen op een positieve manier EuroPerio meemaken."

Meer informatie over het evenement is te vinden op www.efp.org/europerio/.

Wie interesse heeft in de advertentiemogelijkheden voor today International, of andere Engelstalige uitgaven binnen het portfolio van DTI, kan contact opnemen met een van de DTI media sales managers, via www.dental-tribune.com/articles/info/international/12_advertise_with_us.html. ■

Dr. Arie Hoeksema wint prijs voor proefschrift over kwetsbare ouderen

AMSTERDAM De Nederlandse Wetenschappelijke Vereniging van Tandartsen (NWVT) heeft de jaarlijkse NWVT WTA Hamer Duyvenszprijs uitgereikt aan dr. Arie Hoeksema. Hij kreeg de prijs voor zijn proefschrift *Oral health in frail elderly*. Dat gebeurde voorafgaand aan de ledenavond van de vereniging. Oud-student aan het UMC Groningen Vera Verploegen ontving de NWVT TP master scriptieprijs 2017.

Hoeksema verrichtte zijn onderzoek aan het Universitair Medisch Centrum Groningen bij het Centrum voor Tandheelkunde en Mondzorgkunde. De prijs werd aan hem toegekend vanwege de relevantie van het onderwerp voor de tandarts algemeen practicus, stelt de NWVT in een verklaring.

Hoeksema ontving de prijs vanwege de relevantie van het onderwerp

In 2020 zal 40% van de Nederlandse bevolking ouder zijn dan 65 jaar. Velen van hen zullen nog (deels) hun eigen gebit hebben.

Hoeksema onderzocht onder meer de mondgezondheid van 725 nieuw opgenomen patiënten in een verpleeghuis. Eén op de vier patiënten had nog (gedeeltelijk) eigen tanden. Bij hen was in ongeveer 70% van de gevallen sprake van een gebrekkige mondhygiëne, cariës, wortelresten en een matige coöperatie.

Ook thuiswonende ouderen komen in het proefschrift van Hoeksema aan bod. Van de groep van 275 thuiswonenden die werd onderzocht, blijkt 70% een slechte tot matige mondgezondheid te hebben. Van deze groep scoren betande patiënten of patiënten met een overkappingsprothese beter

Dr. Arie Hoeksema.

dan edentate patiënten op onder meer kwaliteit van leven en kwetsbaarheid.

Verploegen ontving de TP master scriptieprijs voor haar scriptie 'Erosieve gebitsslijtage, wat weten jongvolwassenen hierover en hoe wensen zij de tandheelkundige informatie te ontvangen?'. De tweede prijs werd uitgereikt aan oud-student aan RU Nijmegen Jochem Lemain voor zijn scriptie over succes en overleving van kronen. De derde prijs ging naar oud-ACTA-student Giney Sowidjojo, die haar scriptie schreef over online reviews van patiënten over tandartsen.

De NWVT WTA Hamer Duyvenszprijs wordt eenmaal per jaar uitgereikt aan het beste tandheelkundig proefschrift van het jaar. De onderscheiding draagt deze naam omdat de prijs medegefinancierd werd vanuit legaten van de tandartsen Hamer en Duyvensz. Ook de uitreiking van de NWVT TO master scriptieprijs is een jaarlijks terugkerend evenement. De jury beoordeelt de ingezonden master scripties op geschiktheid en relevantie voor de tandarts algemeen practicus. (bron: NWVT) ■

Na Londen wordt ook in Amsterdam in 2018 samengewerkt

de editie van 2018, die in juni wordt gehouden in Amsterdam.

De organisaties werkten voor het eerst samen voor EuroPerio8, dat in 2015 plaatsvond in Londen. Voor 2018 zal DTI opnieuw een *today international* publiceren. De krant zal op het driedaagse evenement iedere dag verschijnen. Aanvullend zullen DTI-redacteuren

Flinke stijging omzet tandartsen, maar laag rendement

DEN HAAG Tussen 2005 en 2015 is de omzet van zorgpraktijken met 50% gestegen. Tandartsen hadden met 28% van de omzet, oftewel opbrengsten uit zorgprestaties, daarin het grootste aandeel van alle zorgpraktijken. Tegelijk vormen de tandartsen de groep met het laagste rendement. Dat blijkt uit nieuwe cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Huisartsen en medisch specialisten namen ieder een kwart van de omzet voor hun rekening. Fysiotherapeuten hebben een aandeel van 14%. Tandartsen voerden de afgelopen tien jaar telkens de lijst van omzet van zorgpraktijken aan.

Het rendement van de tandartsen bleef gemiddeld steken op 34%. Oefentherapeuten behaalden de afgelopen tien jaar het hoogste rendement van alle zorgpraktijken.

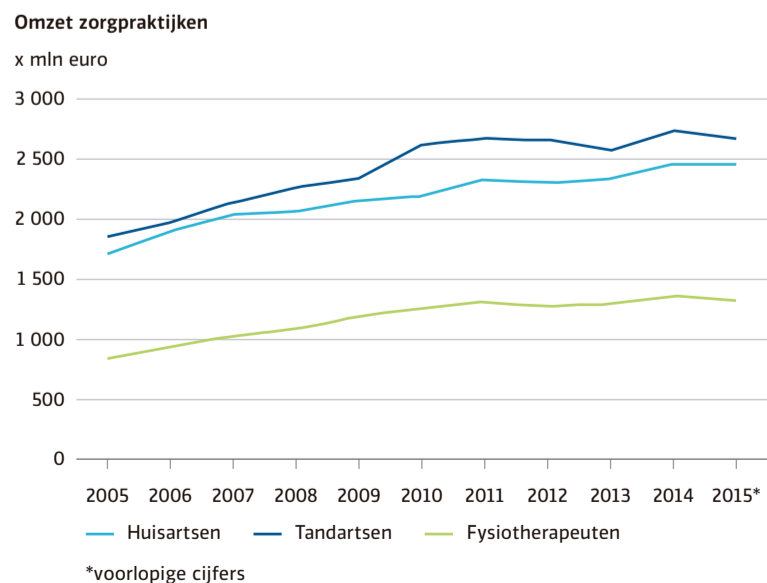
Hun resultaat voor belasting gedeeld door totale bedrijfsopbrengsten kwam boven de 60% uit. De algemene trend onder zorgpraktijken is een dalend rendement.

Waar de omzet tussen 2005 en 2015 met 50% steeg, namen de zorguitgaven deze periode toe met

Tandartsen hadden afgelopen tien jaar steeds de hoogste omzet

41%, tot een bedrag van 94,4 miljard euro. De uitgaven voor tandartsen, huisartsen en fysiotherapeuten vormden 7% van het totaal.

"Vergrijzing speelt een rol," verklaart Peter Hein van Mulligen,

BRON: CBS.

DIGITALE TECHNOLOGIE IN ZWANG BIJ JONGE TANDARTS

© 2017 www.aukeherrema.nl

IN DE PRAKTIJK

Feiten & cijfers

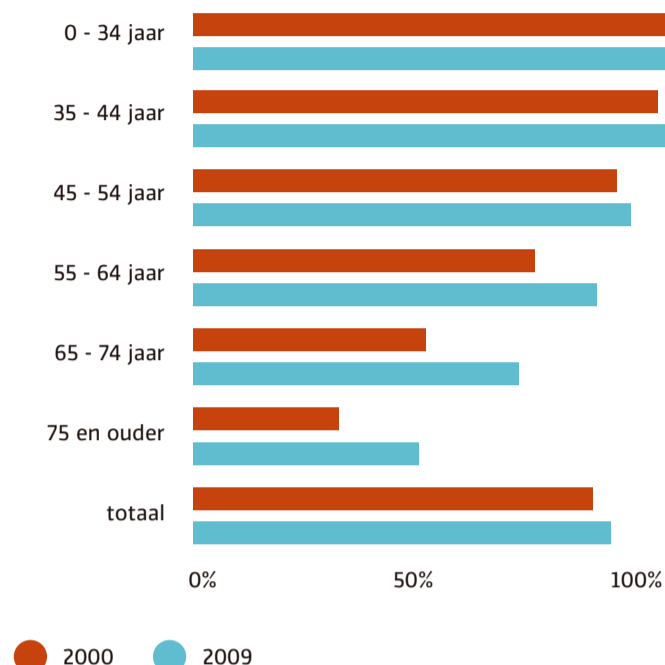
68%

van de bevolking tussen 65 en 74 jaar had in 2009 nog (gedeeltelijk) eigen tanden en kiezen. In 2000 was dat percentage nog 49%. Voor de groep van 75 jaar en ouder gold dat in 2009 47% nog het eigen gebit had, tegenover 30% negen jaar eerder.

Sinds 2009 verzamelt het CBS geen gegevens meer over het al dan niet hebben van eigen tanden en kiezen. Te verwachten is dat het percentage van de bevolking met eigen tanden en kiezen sindsdien verder is toegenomen, ondanks de vergrijzing.

(bron: staatvandemondzorg.nl/CBS)

Percentage personen van de Nederlandse bevolking met nog (gedeeltelijk) eigen tanden en kiezen in 2000 en in 2009

BRON: CBS

Beugel kan nu ook met bitcoins betaald

AMSTERDAM Voor het eerst in Nederland kunnen klanten van een tandheelkundige praktijk met de digitale munt Bitcoin betalen. Dental Correct accepteert naast Bitcoin nog twee andere cryptocurrencies: Litecoin en Ethereum.

De praktijk, gespecialiseerd in doorzichtige beugels, zegt in een verklaring "altijd bezig te zijn met het onderzoeken van nieuwe technologieën" en verder te willen kijken dan het gebied van tandheelkunde. "Cryptovaluta zijn de manier waarop wij betalingen doen aan het revolutionariseren."

Cryptovaluta zijn een nieuwe vorm van digitaal geld en kunnen worden ingezet voor betalingen

Ook twee andere 'cryptocurrencies' worden geaccepteerd

zoals dat normaal met bijvoorbeeld euro's of dollars gebeurt. De prijs van één Bitcoin loopt op het moment op naar 7000 dollar. (bron: Dental Correct) ■

Driekwart rokers doet stoppoging op advies (tand)arts

DEN HAAG Van de rokers die vorig jaar een serieuze poging deden te stoppen, was voor ruim 75% van hen een advies van een huisarts, medisch specialist of tandarts de reden. Dat blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Van de rokers die in het jaar voorafgaand aan het onderzoek minimaal één keer contact hadden gehad met een zorgverlener, kreeg een derde het advies te stoppen. Onder deze zorgverleners vallen ook psychologen of verloskundigen. Laagopgeleide, oudere of dagelijkse rokers kregen vaker een stopadvies dan de overige rokers. Het advies zou voor ongeveer drie kwart van de rokers een reden kunnen zijn om te (willen) stoppen met roken.

De rokers die een stopadvies kregen van de zorgverlener, werd in 37 procent van de gevallen geadviseerd een hulpmiddel als een nicotinevervanger of elektronische sigaret te gebruiken, professionele begeleiding te gaan zoeken of online hulpprogramma's of (mobiele) apps toe te gaan passen.

Een derde van de rokende Nederlanders van 18 jaar of ouder deed in 2016 een serieuze stoppoging. Dat is ongeveer evenveel als in de twee jaar daarvoor. Vaker nog dan op advies van een zorgverlener waren zorgen om de gezondheid van hun kinderen (91 procent) en de eigen gezondheid (87 procent) redenen voor rokers om te (willen) stoppen met roken. (bron: KNMT/CBS) ■

Inschrijving Tandartspraktijk van het jaar in volle gang

UTRECHT De organisatie heeft al een groot aantal inschrijvingen ontvangen voor de verkiezing tot Tandartspraktijk van het jaar 2018. Vele praktijken stuurden - laagdrempelig en gratis - hun pitch in om deel te nemen aan de wedstrijd. De winnaar wordt in juni 2018 bekendgemaakt.

Inschrijven of meer weten over deze verkiezing? Kijk dan op www.tandartspraktijkvanhetjaar.nl. ■

Verhagen Volledig Mondzorg was één van de acht genomineerden in de vorige editie.

FOTO: BEN ADRIAANSE

Veelzijdig en praktijkgericht nascholen

QualityPractice
Tandheelkunde

- Topsprekers uit wetenschap en praktijk
- Praktisch
- Actueel
- Inspirerend
- Plezierig
- 35 KRT-punten per jaar

Bekijk het nieuwe programma op www.qualitypractice.nl

Word nu lid of abonnee en/of bezoek een van onze themadagen!

Quiz

Vraag 1. Mondspoelmiddelen die 0,12% chloorhexidine bevatten, zijn niet effectief om halitose te bestrijden.

- a. Juist
- b. Onjuist

Vraag 2. Mensen die te kampen hebben met halitose zijn meestal zelf in staat de vervelende mondgeur op te merken.

- a. Juist
- b. Onjuist

De antwoorden vindt u op pagina 23.

SAVE THE DATE

KLANTPASTA!

VRIJDAG 29 JUNI 2018
FORT VOORDORP, UTRECHT

**Educatie, Entertainment en Empowerment
voor het tandheelkundig team**

De kracht van eigenwijsheid

Eigenwijsheid gaat over **JOU** en over **WIJ**. Je weet wat je wilt, maar...
je bent er nog niet! Nu begint het spannende spel om het voor elkaar te krijgen.
En dan... een breed scala van anderen in beeld: bazen, collega's, klanten,
(schoon)familie, vrienden, burens, partner en kinderen.

**Het meest verantwoorde
teamuitje inclusief:**

- ✓ Seminar met de allerbeste sprekers van Nederland
- ✓ Pre-events
- ✓ Finale van de verkiezing Tandartspraktijk van het jaar 2018
- ✓ Spetterende afterparty met topartiesten

**KEYNOTE
SPREKER:
REMCO
CLAASSEN**

**WAARDERING
DEELNEMERS
IN 2016 EN 2017**

8,4

Klantfantastisch!

Het was weer een hilarische leerzame dag

In één woord geweldig!

Schrijf je snel in! Voor meer informatie en inschrijven: www.edin.nl/klantpasta

“Noodhulp voor kwetsbare oudere moet in basispakket”

Tandarts-geriatrie Claar Wierink over een werkveld vol schrijnende situaties

TEKST: TESSA VOGELAAR / FOTO'S: MIRLO

Claar Wierink is een prominente naam in de mondzorg voor ouderen. De Amsterdamse heeft een eigen praktijk gespecialiseerd in zorg voor kwetsbare ouderen, is gepromoveerd op het onderwerp en is medebedenker in een samenwerkingsproject rond deze focusgroep. Steeds vaker hoort ze dat financiën een barrière vormen om goede mondzorg aan ouderen te verlenen. De tandarts-geriatrie heeft tal van suggesties hoe het beter kan. “Vergoed voor kwetsbare ouderen een foto, extractie en vulling vanuit de basisverzekering.”

“Mevrouw Van der Heijde is een vitale oudere,” licht Wierink toe als een oudere dame uit Amstelveen plaatsneemt in de stoel. “Nou bedankt!” lacht de 71-jarige trots. Een halfjaar geleden waren er geen bijzonderheden tijdens haar controle. “Hoe gaat het met u? Geen klachten? Zijn uw medicijnen veranderd?” informeert Wierink. Mevrouw Van der Heijde vertelt dat ze in de zomer een tijdje niet lekker was, maar het nu beter gaat. De precieze naam van het medicijn dat ze toen kreeg, weet ze niet meer. Maar inmiddels is ze ervan af.

Wierink luistert geduldig naar het verhaal van mevrouw Van der Heijde, waarna ze de controle start. Er zijn geen gaatjes of andere bijzonderheden, dus wordt er tandsteen verwijderd en het gebruik van de nieuwe elektrische tandenborstel geëvalueerd. Die adviseerde Wierink tijdens het vorige bezoek vanwege de verminderde kracht die mevrouw Van der Heijde heeft in haar rechterhand. Elektrisch poetsen bevalt goed, “al moet je wel even wennen dat je zelf niet hoeft te schrobben,” vertelt de patiënte. Zij is met haar eigen dentitie op 71-jarige leeftijd zeker geen uitzondering. Mensen leven langer en steeds meer ouderen behouden hun eigen gebit. Mevrouw Van der Heijde krijgt te horen dat ze over een halfjaar mag terugkomen.

Dat juist bij ouderen de persoonlijke relatie een grote rol speelt, blijkt uit de reden dat deze patiënte destijds bij Wierink terecht kwam. “Toen zij (de moeder van Wierink, red.) vertelde dat ze ging stoppen als tandarts, schrok ik. Gelukkig wist ze me te vertellen dat haar dochter ook een praktijk had.” Voor mevrouw Van der Heijde voelt het heel vertrouwd. “Haar moeder zong ook altijd tijdens de behandeling. Praten deed ze zelfs nog meer! Terwijl je daar maar met je mond open ligt en helemaal niet kunt antwoorden,” zegt de kwieke dame lachend, terwijl ze een gorgelend geluid nabootst.

Brede deuren en tilliften

Affiniteit met ouderen had Wierink altijd al. “Ik had een goede band met mijn opa’s en oma’s, die vaak kwamen oppassen. Daarnaast kreeg ik les van tandarts-docent Ad van Andel, die met veel enthousiasme sprak over zijn werk in een verpleeghuis. Verder heb ik altijd al interesse gehad in de relatie tussen mondgezondheid en algemene gezondheid.” Dat de geriatrie binnen

de tandheelkunde niet de meest populaire richting is, realiseert ze zich. Wierink vreest dat dit met het financiële aspect te maken heeft. “Het is niet het deel van het vak waarmee je gemakkelijk veel geld verdient.” Het zijn vooral sociale tandartsen die de geriatrische kant leuk vinden. “Als je echt alleen van het technische werk houdt, is het niks voor je.”

Sinds twee jaar is Wierink eigenaar van de praktijk waar we haar deze ochtend aan het werk zien. De ruimte is gevestigd in een verpleeghuis in Amstelveen en op allerlei praktische manieren aangepast aan de doelgroep. Een lift, geen drempels en een brede deuropening, zodat ook bedden en rol-

Er zijn nog steeds verpleeghuizen die het verre van op orde hebben

stoelen naar binnen kunnen. Ook kan de tandartsstoel van zijn plek en zijn er tilliften en andere hulpmiddelen om minder mobiele ouderen naar de stoel te kunnen verplaatsen.

Werkend in een groepspraktijk in Amstelveen zag Wierink ook patiënten van een Amsterdams verpleeghuis. In 2010 werd zij door het verpleeghuis in Amstelveen benaderd, naar aanleiding van de in 2007 verschenen richtlijn *Mondzorg voor zorgafhankelijke cliënten in verpleeghuizen*. “Dat was het moment dat verpleeghuizen zich er ineens bewust van werden dat de mondzorg niet vergeten mocht worden en ze daarvoor iets moesten regelen,” legt Wierink uit. Toch was 2007 niet het landelijke startschot voor grote veranderingen. “We zijn nu tien jaar verder en er zijn nog steeds verpleeghuizen die het verre van op orde hebben. Wat dat betreft doen ze het in het verpleeghuis waar ik zit heel netjes.”

Alert zijn

Door de vergrijzing komen er steeds meer ouderen bij die vaker

en langer hun eigen tanden houden. Goede mondzorg is daarom ook voor ouderen onmisbaar. Vaak terugkerende aandachtspunten zijn multimorbiditeit en polyfarmacie (het gebruik van vijf of meer geneesmiddelen). De grote hoeveelheid medicatie die veel ouderen dagelijks moet slikken, heeft negatieve invloed op de mondgezondheid.

“Het is heel belangrijk tijdig te signaleren en te proberen het gebit voor te bereiden op wat komen gaat. Dat geldt voor mensen met cognitieve problemen, maar ook bijvoorbeeld bij andere progressieve ziektes zoals Parkinson,” weet

Wierink. “De dagelijkse mondverzorging voor deze groep wordt steeds moeilijker. Daardoor neemt het risico op verslechtering van het gebit toe. Ten tweede wordt het behandelen van deze ouderen steeds lastiger. Belangrijk is daarom in een vroegtijdig stadium afwegingen te maken welke kant je opgaat. Het daarbij betrekken van de cliënt, maar ook diens familie is onmisbaar.”

De relatie tussen mondgezondheid en algemene gezondheid speelt bij ouderen een grote rol. Ouderen kunnen minder goed poetsen door afnemende motoriek als gevolg van bijvoorbeeld artrose,

de ziekte van Parkinson of een CVA waarbij soms een arm verlamd raakt. “Als tandarts moet je bij deze mensen meer maatregelen nemen om de mondgezondheid zo goed mogelijk in stand te houden. Bij de behandeling is het daarnaast belangrijk alert te zijn op hoeveel en welke medicijnen, zoals antistollingsmiddelen of bisfosfonaten, mensen krijgen,” legt Wierink uit.

Lees verder op pagina 8 ▶

uw brug naar **kw**aliteit

Opgebakken zirkonium kroon

Prijs per element

Normaal voor
~~€145,-~~
nu voor slechts

€72,50
incl. ophalen & leveren

Nu 50% korting
op uw eerste 5 werkstukken*

- Biocompatibel
- Natuurlijke uitstraling
- CAD/CAM gefreesde onderstructuur
- 5 lagen porselein
- Online persoonlijk account en vast contactpersoon

Uitstekende
kwaliteit

5 Jaar
garantie

All-in
prijzen

Snelle
levertijd

*Deze 50% kortingsactie is geldig tot 30 dagen na de eerste bestelling

contact@protilab.nl

Bel gratis! 0800-0525

www.protilab.com

► Vervolg van pagina 6

Negentien pillen per dag

Een goed voorbeeld van zo'n geriatrische patiënt met multimorbiditeit en polyfarmacie is mevrouw Van de Hart, die door haar dochter in een rolstoel de praktijkruimte wordt ingereiden. Wierink zag deze 83-jarige parkinsonpatiënt in mei voor het eerst, omdat mevrouw pas recent in het verpleeghuis belandde. De secundaire cariës die Wierink toen zag bij drie elementen, werd behandeld. Daarnaast bleken de kroonranden toegankelijk als gevolg van beginnende wortelcariës, waarop fluoride werd aangebracht.

Na vier maanden is mevrouw terug voor controle. Wierink stelt voor de overstap van rolstoel naar tandartsstoel te maken. "Dat ging vorige keer ook goed, toch?" Tijdens de controle blijken de risicoplekken waar de vorige keer fluoride is aangebracht, toch problematisch. De patiënt krijgt een spiegel om mee te kijken als Wierink uitlegt dat er te veel ruimte onder de kroon zit. "Daar blijft vuil in zitten, ondanks dat u goed poetst. Er is wel een verklaring voor het ontstaan van de wortelcariës: u gebruikt veel medicatie en u heeft daardoor minder speeksel." De 83-jarige constateert:

"Dat klopt, ik slik negentien pillen per dag." Wierink besluit op twee pijlers van twee verschillende bruggen de cariës te behandelen met een glasionomeervulling, om het cariësproces tot stilstand te brengen. "Ik probeer het te rekken, zodat deze mevrouw zo lang mogelijk haar bruggen kan behouden." Dat problemen zich bij ouderen opstapelen, is bij mevrouw Van de Hart duidelijk zichtbaar. Door de vele medicijnen die ze slikt, klaagt ze over een droge mond. Aan de assistent, die haar na afloop van de behandeling terugbrengt naar haar dochter, vertelt ze dat ze vaak

Financiën vormen vaak een barrière

op een snoepje zuigt als ze daar last van heeft. Vanzelfsprekend zorgt dat weer voor een grotere kans op cariës. "Heb je geadviseerd suikervrije snoepjes te eten?" informeert Wierink als de assistent dit vertelt. "Ja, maar die vond ze een stuk minder lekker."

Wierink trekt voor oudere

patiënten meer tijd uit dan voor jongere. Als de stoel verder achterover moet, gaat dat voorzichtiger ("een 31-jarige leg ik gerust op z'n kop") en mevrouw krijgt wat vaseline voor haar gesprongen lippen. Geduldig luistert Wierink als de patiënte vertelt dat ze zo moe is de laatste tijd. "Maar ik ben blij dat ik mijn eigen tanden nog heb."

Als Wierink de patiënte over-eind helpt, draait ze vakkundig beide benen van de patiënt zijwaarts. "Dat de benen parallel bewogen moeten worden, zeker bij mensen met een heupprothese, heb ik van een fysiotherapeut geleerd," legt zij later uit. Deze transfertechnieken komen eveneens terug in de opleiding tandarts-geriatrie bij de Stichting Bijzondere Tandheelkunde in Amsterdam waaraan Wierink ook doceert. Ook wordt daar veel aandacht besteed aan communicatie met ouderen. "Zelf leg ik bijvoorbeeld veel sneller een hand op iemands schouder. Dementerenden geef ik overmatig complimentjes, dat werkt heel goed om de moed erin te houden."

De mond niet vergeten!

Wierink is blij dat er steeds meer aandacht komt voor mondzorg bij ouderen. Deze is volgens haar mede ingegeven door de politiek. "Er wordt steeds vaker aan de bel getrokken. Uiteindelijk is daardoor het Periodiek Mondzorgoverleg (waarin de beroepsverenigingen uit het veld vertegenwoordigd zijn) van de grond gekomen."

Dat overlegorgaan wordt nu samengevoegd met het door Wierink opgezette *De mond niet vergeten!* Dat project richt zich op adequate mondzorg voor thuiswonende, kwetsbare ouderen, waarbij ook mantelzorgers, huisartsen en thuiszorg betrokken worden. "Er komt een gezamenlijke bewustwordingscampagne en er wordt naar gestreefd de mondzorg voor ouderen beter te integreren in on-

derwijs, richtlijnen en protocollen. Niet alleen binnen de mondzorg, maar juist ook gericht op alle andere professionals om de oudere heen." Implementatie van de door de KNMT ontwikkelde praktijkwijzer, met aanbevelingen en advies voor de zorg aan kwetsbare ouderen, maakt daar eveneens onderdeel van uit. "Met dit vervolg op het project *De mond niet vergeten!* ben ik heel blij. Ik verwacht veel van de landelijke bewustwordingscampagne. Hopelijk schudt dat ook bijvoorbeeld artsen wakker. Er zijn er genoeg die te weinig weten over de relatie mondgezondheid en algemene gezondheid."

Voor het project *De mond niet vergeten!* werkt de praktijk van Wierink samen met een huisartsenpraktijk en thuiszorgorganisatie, ook in Amstelveen. "Ouderen die kwetsbaar worden, geven als eerste hun tandartsbezoek op. Als de kwets-

baarheid verder toeneemt, staken ze ook hun dagelijkse mondverzorgingsroutines," aldus Wierink. Het project richt zich op dat voortraject. "Enerzijds willen we ouderen zelf bewustmaken van het belang van een goede mondgezondheid, anderzijds ook de mensen om de oudere heen, zoals mantelzorgers en thuiszorgmedewerkers." Die laatste groep is essentieel in dit project: zij worden gevraagd ouderen te observeren. "Kunnen mensen hun mond zelf nog verzorgen? Als je dat vraagt, zeggen ze allemaal ja. In werkelijkheid zweeft de borstel vaak maar een beetje in de mond en raakt deze nauwelijks iets. Als dat wordt gesignaleerd, kan ondersteuning worden opgenomen in het zorgplan en kan daarvoor tijd worden geïndiceerd. Dat gebeurt nog te weinig, omdat mensen er niet alert op zijn, terwijl tijdige signalering achteruitgang van de mondgezondheid kan voorkomen. Thuiszorgmedewerkers zijn de aangewezen personen om door te verwijzen naar tandarts of mondhygiënist." Met een subsidie van ZonMw wordt een procesevaluatie gemaakt van het project. De verwachting is dat de uitkomsten daarvan nog voor de zomer bekend zijn.

Schrijnende gevallen

Ook huisartsen zien de mond te vaak over het hoofd, vindt Wierink. "Zij kunnen ook een heel belangrijke bijdrage leveren. Ze hoeven het probleem niet op te lossen, alleen te signaleren." Een netwerk van zorgverleners die je regelmatig spreekt is volgens de tandarts-geriatrie de oplossing. "Dan is het heel gemakkelijk snel contact te leggen en te zeggen: Ik was laatst bij die meneer, kennen jullie hem? Wat kunnen we voor hem organiseren?"

De schrijnende gevallen die Wierink tegenkomt, moeten daarmee ondervangen worden. Recentelijk maakte zij kennis met een meneer die zeven jaar zijn huis nauwelijks uit was geweest na een CVA. Die werd met de ambulance naar een CBT vervoerd, waar geconcludeerd werd dat van zijn gebit niets meer te redden valt. "Dan denk ik: Hoe kan dat? Er zijn toch genoeg zorgverleners geweest? In dit geval had de thuiszorg contact

Kwetsbare oudere patiënten in uw praktijk?

Clair Wierink vertelt: "Verlies kwetsbare oudere patiënten niet uit het oog. Zoek het netwerk op van huisartsen en thuiszorgorganisaties bij in je buurt. Zo heb je korte lijntjes en kun je gemakkelijk en snel overleg plegen. Op die manier kunnen alle partijen jou als tandarts makkelijk vinden, en andersom ook. Kijk ook eens op de website www.demonietvergeten.nl. Hier staan onder meer handige tips, adressen, hulpmiddelen en instructiefilms over mondzorg voor kwetsbare ouderen."

De meeste implantaten zijn hetzelfde

TOT NU!

MEGAGEN

AnyRidge® implantaat systeem

AnyRidge® is een uniek implantaat systeem met vele chirurgische als prothetische voordelen. De behandeling verloopt hierdoor makkelijker, sneller en meer voorspelbaar. Dit is van enorm toegevoegde waarde voor zowel behandelaars als patiënten.

This example shows a 3.3mm core diameter with 4 thread diameters (4.0, 4.5, 5.0, 5.5mm)

Core Diameter	Thread Diameter	Length
2.8	3.5	8.5, 10, 11.5, 13, 15
3.3	4.0, 4.5, 5.0, 5.5	7, 8.5, 10, 11.5, 13, 15
4.8	6.0, 6.5, 7.0, 7.5, 8.0	7, 8.5, 10, 11.5, 13

Benieuwd hoe dit unieke AnyRidge® systeem werkt?

Bezoek binnenkort een van onze roadshows over de "Kracht van AnyRidge®" of vraag een GRATIS demo chirurgie aan. Voor meer informatie:

www.megagen.nl/anyridge

kunnen opnemen met een mond-zorgverlener die aan huis komt, al was het maar om extra fluoride in te zetten. Eigenlijk mag het niet gebeuren dat de mond helemaal vergeten wordt.”

Training on the job

In verpleeghuizen is de dagelijkse mondverzorging nog vaak de zwakke schakel, signaleert Wierink. “Verzorgenden zijn lang niet allemaal goed opgeleid in de mond, ze durven de mond niet te verzorgen of vinden het vies. Niet voor niets wordt vaak gezegd dat verzorgenden liever billen wassen dan de mond verzorgen. Toch moet iemand de rol van coach in de mondverzorging op zich nemen. Scholing helpt wel, maar door puur theoretische scholing verbeteren de vaardigheden van de verzorgenden niet. Het moet *training on the job* zijn en dat kan een mondhygiënist op locatie heel goed doen; tandartsen kunnen niet het hele proces alleen aan.” De mondhygiënist werkzaam in de praktijk van Wierink doet dit ook. Hij komt bij kwetsbare ouderen, zoals ook mevrouw Van de

loopt met een rollator en komt nu nog naar de praktijk, dankzij de re-riotaxi. “Op het moment dat deze mevrouw niet meer naar de praktijk kan komen, zou ze normaal gesproken uit beeld verdwijnen bij de tandarts. Dat mag toch niet gebeuren? Ze is hier altijd trouw gekomen! Dus gaan onze mondhygiënist of ik naar haar toe.”

Tarieven de sleutel?

Ook een aanpassing in de mond-zorgtarieven zou een bijdrage kunnen leveren. “Er wordt al gesproken over een tarief voor een multidiscipli-

plinair consult, bijvoorbeeld voor overleg met de thuiszorg. Er lijkt ook een betere vergoeding voor huisbezoeken te komen.” Wierink hoopt dat dit vanuit de basisverzekering zal worden vergoed, maar dat is nog onzeker.

In het project *De mond niet vergeten!* hoort Wierink vaker dat financiën een barrière vormen. Haar boodschap voor de nieuwe ministers en staatssecretaris op VWS zou hierop gericht zijn. “Zorg dat kwetsbare ouderen een soort noodhulp pakket krijgen. In ieder geval zouden zij een consult, foto,

extractie en vulling vergoed moeten krijgen binnen de basisverzekering. We zagen in de pilot van het project dat 40% van de ouderen klachten in de mond ervoer, maar slechts 3% daadwerkelijk verwezen wilde worden. Dat komt deels door fysieke barrières, maar ook financiën spelen een rol.”

Welke oudere in aanmerking komt voor vergoeding van een huisbezoek, is nu onderwerp van overleg met de NZa en het Kennisinstituut Mondzorg (KiMo), dat richtlijnen voor mondverzorging voor kwetsbare ouderen op de agenda

heeft staan. Dat gaat Wierink te traag. Haar advies is een bestaand instrument te gebruiken, daarmee te starten en vervolgens te evalue-

Het is zaak dat er snel iets gebeurt

ren. “Anders duurt het veel te lang. Ik word dagelijks met deze problemen geconfronteerd. Het is zaak dat er snel iets gebeurt.” ■

Mondhygiënist zouden verzorgenden in het verpleeghuis heel goed training on the job kunnen geven

Hart, thuis en coacht de verzorgenden van ouderen die intramuraal wonen. Deze werkwijze ziet Wierink nog veel te weinig, terwijl het ontzettend veel kan opleveren. “Je zet in op preventie en daarmee voorkom je achteruitgang. Je probeert de dagelijkse mondverzorging op peil te houden en als de patiënt dat zelf niet meer kan, dan wil je de mantelzorger of thuiszorg bereiken.” Als voorbeeld haalt Wierink een 88-jarige dame aan die al jaren bij haar komt. Mevrouw

Biografie

Dr. Claar Wierink behaalde haar tandartsdiploma in 2003 aan het ACTA. In 2007 rondde zij haar opleiding tot tandartsgeriatrie af aan het UMC St Radboud te Nijmegen en in maart 2013 promoveerde zij op het onderwerp *Dysphagia and poor oral health: significant risk factors of aspiration pneumonia in frail older people*. In 2016 startte zij haar eigen tandartspraktijk MondVitaal, een tandartspraktijk met speciale aandacht voor kwetsbare ouderen. Daarnaast is zij werkzaam bij Stichting Bijzondere Tandheelkunde (SBT) in Amsterdam en is zij voorzitter van de opleidingscommissie van de differentiatieopleiding tandartsgeriatrie. Wierink is getrouwd en heeft twee kinderen.

+
WE
KNOW
ENDO.

KIES UW ENDO OPLOSSING

Roterend Prestatie en veelzijdigheid

Proglider™

Protaper Next™

X1

X2

Specifieke obturatie-oplossingen

Reciprook Eenvoud en veiligheid

WaveOne® Gold Glider

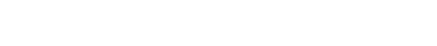

WaveOne® Gold

Primary

Specifieke obturatie-oplossingen

www.chooseyourendosolution.com

THE DENTAL
SOLUTIONS
COMPANY™

Dentsply
Sirona